

PhDr. ALENA HOFMANOVÁ

NEMECKÁ GRAMATIKA

KOMPLETNÝ PREHĽAD GRAMATIKY NEMECKÉHO JAZYKA

292 strán

skvelého vysvetlenia a precvičenia

všetko v **systéme, logicky, polopate v 97 kapitolách**
množstvo farebných strán s prehľadnými gramatickými tabuľkami
vysvetlenie **na základnej slovnej zásobe**
systém cvičení v konkrétne vysvetľovanej gramatike
žiadne dopĺňanie jedného slova do vety, ale **tisíce konkrétnych konštrukcií a viet** na preklad

okamžitá kontrola prekladu v cudzom jazyku vedľa slovenských zadaní
bez nutnosti hľadať na konci knihy
všetky časti jednej konkrétnej gramatiky v jednej kapitole pri sebe, taktiež
bez nutnosti hľadať po celej knihe

upozornenie na **chytáky a výnimky**
upozornenie na **odlišnosti od slovenčiny**

ideálna učebnica k školskej výuke i pre samoukov

základná učebnica pre našu online jazykovú školu

VYSVETLENIE PO SLOVENSKY

+ **slovensko-nemecký a nemecko-slovenský slovník**
s 1500 slovami základnej slovnej zásoby
aj s výslovnosťou
slovenskými písmenami

OBSAH

Ak je rovnaké učivo viackrát, jedna strana označuje farebnú stranu

11	kapitola 1	Výslovnosť	
12	kapitola 2	Vysvetlivky ku grafike	
13		Slovosled	
14	kapitola 3	Slovosled v jednoduchej vete	
15		Slovosled v jednoduchej vete v minulom čase	
16		Slovosled v otázke v minulom čase	
16	kapitola 4	Slovosled v súvetiach	
19		Slovosled po „denn/weil – lebo/pretože“	
20		Rámcová konštrukcia	
20		Slovosled po „weil, denn/lebo, pretože“	
21		Prehodený slovosled po „trotzdem, sonst/napriek tomu, inak“	
22		Slovosled vo vedľajšej vete - minulý čas	
24		Kam s odlučiteľnými predponami v súvetí	
25		„doch/predsa, ale áno“	
26		„je - desto/čím - tým“	
26		„als, wenn/keď“	
28		„bis + kladné sloveso/pokiaľ + záporné sloveso“	
28		Slovosled po spojkách - zhrnutie	
29		Mix viet na slovosled podrad'ovacích i prirad'ovacích spojok	
31	kapitola 5	Zápor vo vete	
33		Jeden zápor vo vete	
34	kapitola 6	Vykanie	
35		Skloňovanie - úvod	
35	kapitola 7	Rody podstatných mien	podstatné mená
38	kapitola 8	Zložené podstatné mená	
39	kapitola 9	Pádové otázky	
41	kapitola 10	Neurčitý a určitý člen	
43		Skloňovanie členov	
44	kapitola 11	Predložky: Ktorá s akým pádom?	
45		Predložky s 3. pádom	
46		Predložky so 4. pádom	
47	kapitola 12	2. pád (G)	
48		2. pád (G) v zemepisných názvoch	
49		2. pád (G) „kvôli komu“	
50	kapitola 13	3. pád (D)	
53	kapitola 14	4. pád (A)	
54	kapitola 15	3. a 4. pád	
56	kapitola 16	Názvy štátov v skloňovaní	
59	kapitola 17	Slabé skloňovanie	
59	kapitola 18	Skloňovanie prídavných mien v množnom čísle	
60		Zmiešané skloňovanie	
62	kapitola 19	Množné číslo podstatných mien - koncovky	
63		Množné číslo podstatných mien - zvláštnosti	
64		Množné číslo podstatných mien - skloňovanie	
67	kapitola 20	Predložky - kompletne zhrnutie po pádoch	predložky
68		Použitie „zu“	
68		Predložky so 4. pádom	
70		Predložky s 3. a 4. pádom	
72	kapitola 21	Vyjadrenie množstva, miery, hmotnosti, ceny	
74	kapitola 22	Skloňovanie v prehľade - členy, privlastňovacie zámená, „kein“	zámená
75	kapitola 23	Privlastňovacie zámená	
76	kapitola 24	Zvratné zámeno „svoj“	
77	kapitola 25	Ukazovacie a privlastňovacie zámená	
78	kapitola 26	Opytovacie zámená „welcher - was für ein“	
80	kapitola 27	Osobné zámená v prehľade	
82	kapitola 28	Dve osobné zámená vo vete	
83	kapitola 29	Náhrada podstatných mien zámenami	

84	kapitola 30	Osobné a neosobné zámeno „es“	
85	kapitola 31	Postavenie viacerých predmetov v NJ	
87	kapitola 32	Recipročné zámená - „einander“	
88	kapitola 33	„derselbe - derjenige“ („ten istý“)	
88	kapitola 34	Spájanie predložky a člena v pádoch	
89	kapitola 35	Kedy prídavné meno bez koncovky a kedy s ňou?	prídavné mená
90		Ako sa premení šesť slovenských pádov do troch nemeckých?	
90	kapitola 36	Skloňovanie prídavných mien s členmi	
91		Ako sa jednoducho naučiť skloňovať prídavné mená v 3. a 4. páde	
91		Skloňovanie prídavných mien bez člena	
92	kapitola 37	Skloňovanie privlastňovacích zámen	
93		Skloňovanie podstatných a prídavných mien v cvičeniach	
95	kapitola 38	Prídavné mená po „etwas, alles, nichts“	
96	kapitola 39	Stupňovanie 2. stupeň	
98		Stupňovanie 3. stupeň	
99		Stupňovanie – nepravidelné tvary	
102		Skloňovanie stupňovaných prídavných mien v 2. a 3. stupni	
102	kapitola 40	„jeden z naj...“	
104	kapitola 41	Tvorenie podstatných a prídavných mien príponami	
107	kapitola 42	Zemepisné názvy	
108		Obyvateľské podstatné mená	
109	kapitola 43	Spodstatnené prídavné mená	
109	kapitola 44	Väzba prídavných mien s predložkami	
111	kapitola 45	Základné číslovky	číslovky
112	kapitola 46	Radové číslovky	
115	kapitola 47	Predložkové väzby	
116	kapitola 48	„Wie spät ist es?“	
117		Radové číslovky vo farbe	
117	kapitola 49	Dátum	
118		Číslovky bez člena	
119	kapitola 50	Príslovky – prehľad	príslovky
120	kapitola 51	„haben“ prítomný čas, préteritum	slovesá
121	kapitola 52	„haben“- zápor podstatných mien s „kein“	
	kapitola 53	„haben - sollen“	
122	kapitola 54	„sein“ a „werden“ v prítomnom a jednoduchom minulom čase	
123		Pomocné slovesá v zloženom minulom čase	
124		„werden“	
126	kapitola 55	Budúci čas - Futur I., Futur II.	
128	kapitola 56	Časovanie - prítomný čas vo farbe	
129	kapitola 57	Časovanie - krátky minulý čas préteritum	
135	kapitola 58	Partizipium I. - prechodník	
135	kapitola 59	Partizipium II. - prídavné	
139	kapitola 60	Perfektum - zložený minulý čas	
140		Perfektum - slovesá s neodlučiteľnými predponami	
140		Perfektum - slovesá s koncovkou „-ieren“	
144		Perfektum - slovesá s odlučiteľnými predponami	
147		Predpony raz odlučiteľné, raz neodlučiteľné	
150	kapitola 61	Zvratné slovesá	
156	kapitola 62	Neurčité zámeno „man“ = nezvratné zámeno „sa“	
156	kapitola 63	Perfektum - pravidelné slovesá so „sein“	
157	kapitola 64	Zvláštnosti slovič: „begegnen, folgen, finden, halten“	
158		Zvláštnosti slovič v minulom čase: „hängen, fallen/gefallen/einfallen“	
161	kapitola 65	Nepravidelné slovesá podľa skupín	
167	kapitola 66	Nepravidelné slovesá podľa abecedy	
172	kapitola 67	Nepravidelné slovesá podľa skupín - cvičenia	
177	kapitola 68	„legen/liegen, sich setzen/sitzen“ v minulom čase	
178		Zmena pomocných slovič v perfekto	
179	kapitola 69	Slovesá so „sein“ v perfekto	
180	kapitola 70	Nie je minulý čas ako minulý čas	
181	kapitola 71	Zmeny kmeňovej samohlásky - nepravidelné slovesá	
183	kapitola 72	Rozkazovací spôsob	
185	kapitola 73	Spôsobové (modálne) slovesá + „wissen“	

188		Rámcová konštrukcia
189		„können - kennen - wissen“. Kedy ktoré sloveso?
189		„wissen + zu + neurčitok“
190		„sollen - müssen“. Kedy ktoré sloveso?
191	kapitola 74	Perfektum modálnych slovíes
192		Väzba dvoch neurčitkov a troch slovíes v podrad'ovacom súvetí
192		Väzba troch neurčitkov
193	kapitola 75	Ďalšie významy modálnych slovíes
194	kapitola 76	Préteritum modálnych slovíes
195	kapitola 77	Plusquamperfektum – pomocné slovesá
195		Plusquamperfektum v súvetí
197		Vyjadrenie predčasnosti
198	kapitola 78	Podmieňovací spôsob - pomocné slovesá
198	kapitola 79	Podmieňovací opisný spôsob s „würde“
199	kapitola 80	Tvorenie konjunktívov
201		Konjunktív I. v žurnalistike
202		Podmieňovací spôsob pravidelné a nepravidelné slovesá
202		Podmieňovací spôsob modálne slovesá
203		Konjunktív plusquamperfekta
203		Konjunktív plusquamperfekta - slovosled v súvetiach
204		„als ob“ - „ako keby“
206		Konjunktív plusquamperfekta – pomocné slovesá
207	kapitola 81	Rozdiel medzi jednoduchým minulým časom a podmieňovacím spôsobom
209	kapitola 82	„der, die, das“ ako vzťahné zámeno „ktorý, ktorá, ktoré“
212	kapitola 83	„zu“ v slovesách s odlučiteľnými predponami
213	kapitola 84	Dve slovesá vo vete
213	kapitola 85	Závislý neurčitok s „zu“
214		„haben + zu“
214		„wissen + zu“,
216		„brauchen“ - kedy „zu“ a kedy nie
216		„sein + zu“
217		„haben + zu“
217	kapitola 86	Vyjadrenie domnienky „es scheint ...“
220	kapitola 87	Skracovanie súvetí pomocou „um – zu/zu“, „damit/dass vo ved'ajších vetách“
223	kapitola 88	„ohne – zu, ohne - dass“ „bez toho, aby“
225	kapitola 89	„statt – zu, statt - dass“ „namiesto toho, aby“
227	kapitola 90	Vyjadrenie „aby“ pomocou „dass“ a „damit“
227	kapitola 91	„dass“ ako slovenské „že“
229	kapitola 92	Zámenné a ukazovacie príslovky
230		Kedy osobné zámeno, kedy zámenná/ukazovacia príslovka
231	kapitola 93	Väzba slovíes s predložkami
235	kapitola 94	Trpný rod
241	kapitola 95	Premena viet s „man“ do trpného rodu
244		Poznámky k výslovnosti
245		Slovensko-nemecký slovník
268		Nemecko-slovenský slovník
287	kapitola 96	Slovná zásoba – dvojice protikladov

slovníky

KAPITOLA 22

SKLOŇOVANIE

Základné skloňovanie v nemčine v systéme - členy, zámená, zápor. Všade sú rovnaké koncovky:

mužský	ženský	stredný rod	mužský	ženský	stredný rod
1. der	die	das	1. ein	eine	ein
2. des	der	des	2. eines	einer	eines
3. dem	der	dem	3. einem	einer	einem
4. den	die	das	4. einen	eine	ein

komu? čomu? 3. aus, bei, mit, nach, von, zu (zriedkavo außer, seit, gegenüber)
 kde? kam? 3. aj 4. in, auf, an, vor, hinter, unter, über, neben, zwischen
 koho? čo? 4. durch, für, gegen, ohne, um (zriedkavo bis)

1. dieser	diese	dieses
2. dieses	dieser	dieses
3. diesem	dieser	diesem
4. diesen	diese	dieses

rovnako sa skloňuje „welcher, jeder, solcher...“

• 4. pád je „-en“ pád

* rovnaké pády sú označené hviezdičkou a šipkou

A teraz pozrite, ako jednoducho sa spájajú predložky s 3. pádom s 3. pádom členov. Názorne vid' ďalšia strana.

ak sa učíte 3. p., spojte červené riadky: červená predložka „mit“ + červený člen

s otcom mit dem Vater s matkou mit der Mutter s dieťaťom mit dem Kind
 s otcom mit einem Vater s matkou mit einer Mutter s dieťaťom mit einem Kind

ak sa učíte 4. p., spojte zelené riadky: zelená predložka „für“ + zelený člen

pre otca für den Vater pre matku für die Mutter pre dieťa für das Kind
 pre otca für einen Vater pre matku für eine Mutter pre dieťa für ein Kind

- vysvetlenie spájania platí aj pre „dieser, jeder, welcher ...“

PRIVLASTŇOVACIE ZÁMENÁ

1. mein	meine	mein
2. meines	meiner	meines
3. meinem	meiner	meinem
4. meinen	meine	mein
1. unser	unsere	unser
2. unseres	unsere	unseres
3. unserem	unsere	unserem
4. unseren	unsere	unser

Ako „mein, meine, mein“ skloňujeme i:

dein, deine, dein tvoj, -a, -e
 sein, seine, sein jeho
 kein, keine, kein žiadny, -a, -e

Ako „unser, unsere, unser“ skloňujeme i:

euer, eure, euer váš, -a, -e
 ihr, ihre, ihr jej, ich
 Ihr, Ihre, Ihr Váš, -a, -e

„KEIN“

1. kein	keine	kein
2. keines	keiner	keines
3. keinem	keiner	keinem
4. keinen	keine	kein

► v zámenách i v „kein“ je akoby schované „ein“

neurčitý člen a prívlastňovacie zámeno má rovnaké skloňovanie k zámenám sa už nedáva člen

► „kein, keine, kein“ sa skloňuje ako neurčitý člen

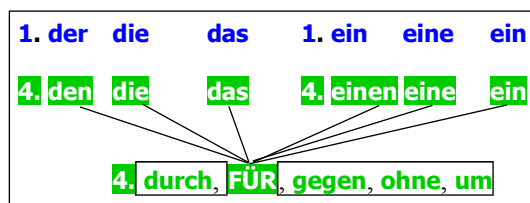
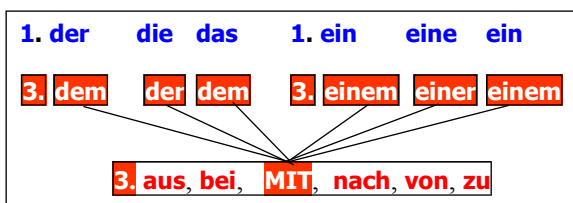
ak sa učíte 3. p., spojte červené riadky: červená predložka „mit“ + červený tvar prív. zámena:

s твоjim otcom mit deinem Vati pre tvojo otca für deinen Vati
 s твоей матkou mit deiner Mutti pre твою матку für deine Mutti
 s твоjim дитяťom mit deinem Kind pre твое дитя für dein Kind

ak sa učíte 4. p., spojte zelené riadky: zelená predložka „für“ + zelený tvar prív. zámena:

Toto učivo si môžete otestovať vo Veľké komentované testy v nemčine, kapitola 24-26.

Každá predložka sa spojí s tvarom člena vo svojom páde, teda predložka s 3. pádom s 3. pádom člena určitého či neurčitého. To isté platí i pre 4. p. Teda predložka so 4. pádom so 4. pádom člena - určitého či neurčitého. Tak ako je to znázornené pomocou čiarok a vo farbe str. 43.

Pozor: to, čo platí v 3. páde/datíve pre spojenie predložky MIT s členom, to platí pre všetky ostatné predložky s týmto pádom

Pozor: to, čo platí vo 4. páde/akuzatíve pre spojenie predložky FÜR s členom, to platí pre všetky ostatné predložky s týmto pádom

s, so			mit		
sestrou	lekárkou	tetou	der Schwester	der Ärztin	der Tante
			einer Schwester	einer Ärztin	einer Tante
psom	otcom	bratom	dem Hund	dem Vater	dem Bruder
			einem Hund	einem Vater	einem Bruder
autom	dieťaťom	dievčaťom	dem Auto	dem Kind	dem Mädchen
			einem Auto	einem Kind	einem Mädchen
babičkou	dedkom		(der*) Oma	(dem) Opa	
mamičkou	ockom		(der) Mutti	(dem) Vati	

.....

KAPITOLA 23

PRIVLASTŇOVACIE ZÁMENÁ

s príd. menami vo farbe str. 92

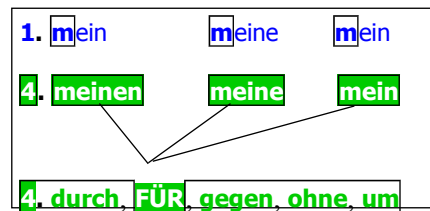
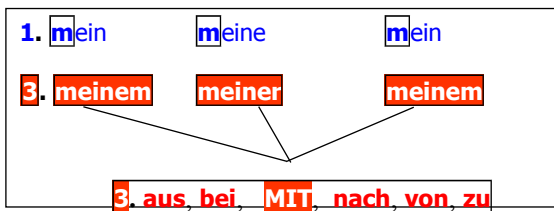
osobné z.

privlastňovacie zámená

		V*							
		mužský	ženský	stredný rod	množné číslo	mužský	ženský	stred. rod	mn. číslo
ich	(ja)	mein	meine	mein	meine	môj	moja	moje	moje/moji
du	(ty)	dein	deine	dein	deine	tvoj	tvoja	tvoje	tvoje/tvoji
er	(on)	sein	seine	sein	seine	jeho vo všetkých rodoch i číslach!			
sie	(ona)	ihr	ihre	ihr	ihre	jej	-	"	-
es	(ono)	sein	seine	sein	seine	jeho	-	"	-
wir	(my)	unser	unsere	unser	unsere	náš	naša	naše	naše/naši
ihr	(vy)	euer	eure	euer	eure	váš	vaša	vaše	vaše/vaši
sie	(oni)	ihr	ihre	ihr	ihre	ich vo všetkých rodoch i číslach!			
Sie	(Vy)	Ihr	Ihre	Ihr	Ihre	Váš	Vaša	Vaše	Vaše/Vaši

* mužský a stredný rod sú rovnaké

** ženský rod a množné číslo má rovnaký tvar

Takto sa spájajú predložky s obomi pádmi s privlastňovacími zámenami.

Toto učivo si môžete otestovať vo Veľké komentované testy v nemčine, kapitola 24, 25.

KAPITOLA 27

OSOBNÉ ZÁMENÁ

1. ich (ja)	du (ty)	er (on)	sie • (ona)	es • (ono)
3. mir (* mne, mi)	dir (tebe, ti)	ihm (jemu, mu)	ihr (jej)	ihm (jemu, mu)
4. mich (* mňa, ma)	dich (teba, ťa)	ihn (jeho, ho)	sie • (ju)	es • (jeho, ho)

jednotné číslo

- 1. a 4. p. „sie, Sie, es“ rovnaké
- 3. a 4. p. „uns, euch“ rovnaké

komu? čomu? kde? ** 3. **aus, bei, mit, nach, von, zu** (zriedkavo **außer, seit, gegenüber**)
 3. p. = kde? 4. p. = **kam**? 3. i 4. **in, auf, an, vor, hinter, unter, über, neben, zwischen**
 koho? čo? kam? ** 4. **durch, für, gegen, ohne, um** (**bis** - v časových konštrukciách)

1. wir (my)	ihr (vy)	sie • (oni)	Sie • (Vy)
3. uns ► (* nám)	euch ► (vám)	ihnen (im)	Ihnen (Vám)
4. uns ► (* nás)	euch ► (vás)	sie • (ich)	Sie • (Vás)

Komplet predložky od str. 67.

množné číslo

Kedy 3. a kedy 4. p. ?
 str. 54 vo farbe

Pri predložkách s 3. i 4. p. určite správny pád otázkou: **kde** = 3. p. (D), **kam** = 4. p. (A)

ak sa učíte 3. p., spojte spolu červené riadky

napr. so mnou: červená predložka „mit“ + červený tvar osobného zámena „ja“ = **mit mir**

ak sa učíte 4. p., spojte spolu zelené riadky (hore vľavo)

napr. pre mňa: zelená predložka „für“ + zelený tvar osobného zámena „ja“ = **für mich**

Pozor: *
 **

Preklad v zátvorkách v tabuľkách hore platí len pre bezpredložkové väzby! -
S predložkou je slovenský preklad iný. A to dokonca v podobe viacerých tvarov, ktoré v nemčine vyjadríme stále tým istým základným tvarom, aký je aj bez predložky. Takže jeden a ten istý tvar nemeckého osobného zámena má viac slovenských prekladov.

základný význam

mir * = **mne, mi**
mich = **mňa, ma**
dir * = **tebe, ti**

význam s predložkami

ale **mit mir** ** = **so mnou** **bei mir** ** = **u mňa**
 ale **gegen mich** = **oproti mne**
 ale **mit dir** ** = **s tebou** **bei dir** ** = **u teba**

dich = teba, ťa ale **gegen dich = oproti tebe**

ihm = jemu, mu	ale	mit ihm = s ním	bei ihm ** = u neho
ihn = jeho, ho	ale	für ihn = pre neho	
ihr = jej	ale	mit ihr = s ňou	bei ihm ** = u nej
sie = jej	ale	ohne sie = bez nej, bez nich	für sie ** = pre ňu, pre nich

Špeciálne upozorňujem na to, že **viaceré slovenské tvary jednotlivých osobných zámen v rozdielnych pádoch majú v nemčine len jeden tvar - a to podľa toho, s akou predložkou sa spoja.**

Pretože práve **pochopenie tohoto je kľúč k dokonalému pochopeniu tejto gramatiky.**

Osobné zámená používame vlastne okrem základného 1. p. (N) len vo dvoch ďalších pádoch, 3. p. (D) a 4. p. (A). **Kedy je aký pád**, to je všetko presne rovnaké **ako pri podstatných menách. Rozhodujúce sú predložky** a tam je to vysvetlené priamo na farebnej strane.

Každá predložka sa spojí len s tvarom osobného zámena vo svojom páde, teda **3. p. predložky s 3. p. zámena**. To isté platí i pre 4. pád. Teda **4. p. predložky so 4. pádom osobného zámena**.

Tak, ako je to znázornené vo farbe šípkami.

V rámečku je bezpredložkové zámeno v základnom význame.

3. pád	komu?	mne	jemu	jej	tebe	nám	im	Vám	vám
	<i>pri</i>	ňom	nej	tebe	mne	nich	nás	Vás	vás
	<i>s (so)</i>	tebou	nimi	nami	ňou	ním	vami	Vami	mnou
	<i>k (ku)</i>	tebe	mne	nám	nej	nemu	Vám	nim	vám

3. pád	wem?	mir	ihm	ihr	dir	uns	ihnen	Ihnen	euch
	<i>bei</i>	ihm	ihr	dir	mir	ihnen	uns	Ihnen	euch
	<i>mit</i>	dir	ihnen	uns	ihr	ihm	euch	Ihnen	mir
	<i>zu</i>	dir	mir	uns	ihr	ihm	Ihnen	ihnen	euch

4. pád	vidím:	ťa	ju	ho*	vás	Vás	ich	mňa	nás
	<i>pre</i>	mňa	teba	nás	nich	ňu	neho*	vás	Vás
	<i>oproti</i>	mne	tebe	nám	nemu*	nej	nim	vám	Vám
	<i>bez (o)</i>	mňa	teba	neho*	nej	nich	nás	vás	Vás

4. pád	ich sehe:	dich	sie	ihn-es*	euch	Sie	sie	mich	uns
	<i>für</i>	mich	dich	uns	sie	sie	ihn-es*	euch	Sie
	<i>gegen</i>	mich	dich	uns	ihn-es*	sie	sie	euch	Sie
	<i>ohne</i>	mich	dich	ihn-es*	sie	sie	uns	euch	Sie

* mužský a stredný rod majú v nemčine odlišné vyjadrenie

<i>so</i> mnou	<i>pre</i> mňa	<i>bezo</i> mňa	<i>zo</i> mňa	<i>oproti</i> mne
<i>od</i> nás	<i>k</i> nám	<i>bez</i> nás	<i>oproti</i> nám	<i>s</i> nami
<i>pre</i> teba	<i>od</i> teba	<i>oproti</i> tebe	<i>s</i> tebou	<i>k</i> tebe
<i>s</i> ňou	<i>pre</i> ňu	<i>k</i> nej	<i>bez</i> nej	<i>po</i> nej
				<i>oproti</i> teba
				<i>oproti</i> nej

<i>mit</i> mir	<i>für</i> mich	<i>ohne</i> mich	<i>aus</i> mir	<i>gegen</i> mich
<i>von</i> uns	<i>zu</i> uns	<i>ohne</i> uns	<i>gegen</i> uns	<i>mit</i> uns
<i>für</i> dich	<i>von</i> dir	<i>gegen</i> dich	<i>mit</i> dir	<i>zu</i> dir
<i>mit</i> ihr	<i>für</i> sie	<i>zu</i> ihr	<i>ohne</i> sie	<i>nach</i> ihr
				<i>aus</i> dir
				<i>gegen</i> sie

.....

KAPITOLA 37

SKLOŇOVANIE PRÍDAVNÝCH MIEN PO URČITOM ČLENE

Stačí sa pozrieť na farebné tabuľky a je jasné, že možností koncoviek prídavných mien po určitom člene je ozaj minimum – dokonca len DVE!

Keď si predstavíme **slovenský jazyk s kopcom vzorov v každom rode, s kopcom výnimiek, tak len bud'me radi, že sa ako cudzí jazyk neučíme práve náš materinský jazyk**

mužský rod

ženský rod

stredný rod

1. der gute ▶ Vater	die gute ▶ Mutter	} *	das gute ▶ Kind	
2. des guten Vater s •	der guten Mutter		} *	des guten Kindes •
3. dem guten • Vater	der guten • Mutter		} *	dem guten • Kind
4. den guten • Vater	die gute Mutter		} *	das gute Kind

▶ tu je v **1. páde** rod podstatného mena jasne **určený v určitom člene**, preto je tu u prídavných mien všetkých troch rodov „**luxus rovnakej koncovky**“

• pozor na koncovku podstatných mien mužského a stredného rodu „-(e)s“ v **2. páde** jednotného čísla

* **2. a 3. pád ženského rodu** je **rovnaký a tiež 1. a 4. pád**

• v **2. aj 3. pád** má prídavné mená **vo všetkých troch rodoch s rovnakou koncovkou - „-en“**

• **4. p. (A) mužského rodu** je tzv. „**-en pád**“ = **oba členy aj prídavné mená** (neskôr aj zámená, radové číslovky) majú túto koncovku

komu? čomu? kde? 3. **aus** (z), **bei** (u, pri), **mit** (s), **nach** (po), **von** (od, o), **zu** (k)
 3. i 4. **in** (v, do), **auf** (na), **an** (na, pri, k), **vor** (pred), **hinter** (za), **unter** (pod),
über (nad), **neben** (vedľa), **zwischen** (medzi)

koho? čo? kam? 4. **durch** (cez), **für** (pre, za), **gegen** (proti), **ohne** (bez), **um** (o, okolo, za),
 (bis - v časových konštrukciách)

Pozor: **ako po určitom člene** sa skloňuje **aj** po „**dieser, jeder, welcher**“

mužský rod

ženský rod

stredný rod

1. dieser gute ▶ Vater	diese gute ▶ Mutter	} *	dieses gute ▶ Kind	
2. dieser guten Vater s •	dieser guten Mutter		} *	dieses guten Kindes •
3. diesem guten • Vater	dieser guten • Mutter		} *	diesem guten • Kind
4. diesen guten • Vater	diese gute Mutter		} *	dieses gute Kind

AKO SA JEDNODUCHO NAUČÍTE SKLOŇOVAŤ V 3. A 4. PÁDE

Pozor: **ak sa učíte 3. pád, spojíte červené riadky tabuľky**

napr. **s** (otcom): **červená** predložka **mit** + **červený** tvar **mužského člena** (= dem/einem)

s dobrým otcom	mit dem/einem	guten * Vater
s dobrou matkou	mit der/einer	guten * Mutter
s dobrým dieťaťom	mit dem/einem	guten * Kind

v 3. páde je rovnaký tvar prídavného mena vo všetkých rodoch

Pozor: **ak sa učíte 4. pád, spojíte zelené riadky tabuľky**

napr. **pre** (mamu): **zelená** predložka **für** + **zelený** tvar **ženského člena** (= die/eine)

pre dobrého otca	für den/einen	guten Vater	
pre dobрую matku	für die/eine		gute Mutter
pre dobré dieťa	für das		gute Kind

KAPITOLA 86**SKLOŇOVANIE PRÍDAVNÝCH MIEN PO NEURČITOM ČLENE**

Po neurčitom člene je **možnosť koncoviek** prídavných mien trochu **viac**, presnejšie **o dve**. Ale to len preto, lebo v 1. páde mužského a stredného rodu je rovnaký člen, ktorý nevyjadruje žiadny rod a ten sa vyjadrí práve v zmenenej koncovke prídavného mena - **er** v mužskom rode a **es** v strednom

mužský rod**ženský rod****stredný rod**

1. ein guter ▶ Vater	eine gute ▶ Mutter <*	ein gutes ▶ Kind <*
2. eines guten Vaters •	einer guten Mutter <	eines guten Kindes •
3. einem guten • Vater	einer guten • Mutter <	einem guten • Kind <
4. einen guten • Vater	eine gute Mutter <	ein gutes Kind <

komu? čomu? kde?

3. aus, bei, mit, nach, von, zu (zriedkavo: außer, seit, gegenüber)

koho? čo? kam?

3. i 4. in, auf, an, vor, hinter, unter, über, neben, zwischen
4. durch, für, gegen, ohne, um (bis - v časových konštrukciách)

► v každom rode musí byť vyjadrený jeho **znak** („-er“ v mužskom rode, „-e“ v ženskom, „-s“ v strednom) **ak nie je vyjadrený v samotnom člene**, tak tieto **koncovky treba vyjadriť v prídavnom mene**, pretože **mužský aj stredný rod majú rovnaký tvar neurčitého člena**, treba ich rozlíšiť a to sa stane práve pridaním koncovky = znaku oboch rodov do prídavného mena

* 1. a 4. pád ženského a stredného rodu je rovnaký a rovnaký je aj 2. a 3. pád ženského rodu

SKLOŇOVANIE PODSTATNÝCH A PRÍDAVNÝCH MIEN (s určitým členom)

Pozor: * určitý člen je v cvičeniach použitý aj vtedy, kedy za normálnych okolností povieme neurčitý, ide tu len o precvičenie práve určitého člena

dobrý priateľ
s *dobrym* priateľom
pre *dobrého* priateľa
mám: *dobrého* priateľa

nové auto
s *novým* autom
pre *nové* auto
mám: *nové* auto

pekná sestra
s *peknou* sestrou
pre *peknú* sestru
mám: *peknú* sestru

der gute Freund
mit *dem guten* Freund
für *den guten* Freund
ich habe: *den guten* Freund*

das neue Auto
mit *dem neuen* Auto
für *das neue* Auto
ich habe: *das neue* Auto*

die schöne Schwester
mit *der schönen* Schwester
für *die schöne* Schwester
ich habe: *die schöne* Schwester*

veľká záhrada
cez *veľkú* záhradu
z *veľkej* záhrady
mám: *veľkú* záhradu

dlhá ulica
cez *dlhú* ulicu
z *dlhej* ulice
vidím: *dlhú* ulicu

čistá izba
cez *čistú* izbu
z *čistej* izby
mám: *čistú* izbu

ein großer Garten
durch *einen großen* Garten
aus *einem großen* Garten
ich habe: *einem großen* Garten
mám: *červený* kabát

eine lange Straße
durch *eine lange* Straße
aus *einer langen* Straße
ich sehe: *eine lange* Straße
mám: *bielu* blúzu

ein sauberes Zimmer
durch *ein sauberes* Zimmer
aus *einem sauberen* Zimmer
ich habe: *ein sauberes* Zimmer
mám: *modré* šaty

môj dobrý priateľ
s *mojím dobrým* priateľom

moje nové auto
s *mojím novým* autom

moja pekná sestra
s *mojou peknou* sestrou

pre *môjho dobrého* priateľa
vidím: môjho dobrého priateľa

pre *moje nové* auto
vidím: moje nové auto

pre *moju peknú* sestru
vidím: moju peknú sestru

mein guter Freund
 mit *meinem guten* Freund
 für *meinen guten* Freund
ich sehe: meinen guten Freund

mein neues Auto
 mit *meinem neuen* Auto
 für *mein neues* Auto
ich sehe: mein neues Auto

meine schöne Schwester
 mit *meiner schönen* Schwester
 für *meine schöne* Schwester
ich sehe:
meine schöne Schwester

.....

Toto učivo si môžete otestovať vo Veľké komentované testy v nemčine, kapitola 58-67.

AUFMACHEN

OTVORIŤ

V			
1. ich	mache ...	nicht auf . ●●	1. (ja) neotváram
2. du	machst ...	- " -	2. (ty) neotváraš
3. er*	macht ...	nicht auf .	3. (on) neotvára
1. wir	machen ...	nicht auf .	1. (my) neotvárame
2. ihr	macht ...	- " -	2. (vy) neotvárate
3. sie	machen ...	- " -	3. (oni) neotvárajú
Sie	machen ...	nicht auf .	(Vy) neotvárate
↙ ↘			
1. ▶	mache ich ...	nicht auf ?	1. (ja) neotváram ?
2.	machst du ...	- " -	2. (ty) neotváraš ?
3.	macht er ...	nicht auf ?	3. (on) neotvára ?

prítomný čas

* tvary 3. osoby j. čísla „er, sie, es“ sú rovnaké!

●● predpona na konci vety

... = doplniť celú vetu

otázka | v zápore

Prehodíme slovosled

- množné číslo sa tvorí presne podľa jednotného čísla, **len časujeme** sloveso „haben“ v množnom čísle.

V			
1. ich	habe ● ...	nicht aufgemacht . ●●	1. (ja) som neotvoril
2. du	hast ...	- " -	2. (ty) si - " -
3. er	hat ...	nicht aufgemacht .	3. (on) neotvoril
1. wir	haben ...	nicht aufgemacht .	1. (my) sme neotvorili
2. ihr	habt ...	- " -	2. (vy) ste - " -
3. sie	haben ...	- " -	3. (oni) - " -
Sie	haben ...	nicht aufgemacht .	(Vy) ste neotvorili

perfektum

● vid' str. 139 v strede

Ak chceme **kladné tvary**, **nepovieme** zelené „nicht“

● v perfekte je **predpona** spolu **so slovesom** na konci vety

V			
1. ich	machte ...	nicht auf . ●●	1. (ja) som neotvoril
2. du	machtest ...	- " -	2. (ty) si - " -
3. er	machte ...	nicht auf .	3. (on) neotvoril
1. ▶	machte ich	nicht auf ?	1. (ja) som neotvoril ?
2.	machtest du	- " -	2. (ty) si - " -
3.	machte er	nicht auf ?	3. (on) neotvoril ?

préteritum

▶ doplniť prípadne **opytovacie zámená** („wer, was, warum, wo, wie viel, wohin, wann, mit wem...“)

V cvičeniach je sloveso s odlučiteľnou predponou vo všetkých tvaroch, aké idú od daného slovesa utvoriť. Pozor na postavenie odlučiteľnej predpony. Slovenské zadania str. 144 dole.

Wir **stehen** um 7 Uhr **auf**.
 Sie **sind** um 9 Uhr **aufgestanden**.
Sind schon alle Kinder **aufgestanden**?
Stehst du morgen **auf**?
 Wann **stehen Sie** **auf**?

Ich denke, **dass er** noch nicht **aufgestanden ist**.
 Es scheint ihm, **dass sie** schon **aufgestanden sind**.
 Es scheint ihr, **dass sie** schon **aufstehen**.
 Denkst du, **dass sie** endlich **aufstehen**?
 Ich will, **dass du** schon **aufstehst**.
 Ich **würde** **aufstehen**.
Steh(e) **auf!**

prítomný čas

Otvorím dvere.
Otvoriš dvere?
Ona nakupuje rada.
 Prečo **zatváraš** okno?
 Prečo **nejde Martin** s nami?

Ich mache die Tür **auf**.
Machst du die Tür **auf**?
Sie kauft gern **ein**.
 Warum **machst du** das Fenster **zu**?
 Warum **geht Martin** nicht **mit**?

Kedy **vstávaš** ráno?
 Už **vstávajú**?
Prestaň s tým!
 Čo **si** dnes (Vy/vy) **oblečiete**?
Oblečieš si (ty) tieto šaty?

Wann **stehst du** morgen **auf**?
Stehen sie schon **auf**?
Hör(e) damit **auf!**
 Was **ziehen Sie sich/zieht euch** heute **an**?
Ziehst du dir dieses Kleid **an**?

perfektum - zložený minulý čas

Ako **sa (on) pripravil** na skúšku?
Otvorila si dvere?
 Kde **si nakupovala** včera?
Oni zatvorili knihy.
 Ako **si sa pripravil**?

Wie **hat er** sich zur Prüfung **vor/bereitet**?
Hast du die Tür **aufgemacht**?
 Wo **hast du** gestern **eingekauft**?
Sie haben die Bücher **zugemacht**.
 Wie **hast du** dich **vorbereitet**?
 Wer **hat** die Tür **zugemacht**?
 Wann **bist du** morgen **aufgestanden**?
Wir sind um 7 Uhr **aufgestanden**.
 Was **haben Sie sich/habt ihr euch** heute **angezogen**?
Hat sich Janka dieses Kleid **angezogen**?

Kto **zatvoril** dvere?
 Kedy **si vstal (ty)** ráno?
My sme vstali o 7.
 Čo **ste si** (Vy/vy) dnes **oblekli**?
Oblekla si Janka tieto šaty?

preteritum - jednoduchý minulý čas

Otvorila som (ja) dvere.
 Ako **si sa pripravil**?
 Prečo **si (ty) nezatvoril** dvere?
 Kedy **si (ty) vstal** ráno?
Vstal už Peter?
 Čo **ste si** dnes (Vy/vy) **oblekli**?
 Koho **ste pozvali** (Vy/vy) na svoju párty?

Ich machte die Tür **auf**.
 Wie **bereitetest du** heute **vor**?
 Warum **machtest du** die Tür nicht **zu**?
 Wann **standst du** morgen **auf**?
Stand Peter schon **auf**?
 Was **zogen Sie sich/zogt ihr euch** heute **an**?
 Wen **ludet ihr/luden Sie** auf eure/Ihre Party **ein**?

.....

Teraz **učivo celkom nepodstatné pre reálnu konverzáciu**, v ktorom raz odlučiteľná a druhý raz tá istá predpona ako neodlučiteľná mení význam slova. Často majú tieto slovesá svoje synonymá, ktoré neskrývajú toľko „základnosť“ v použití, **avšak pre autora v testov je toto učivo ako „mana nebeská“**. **Práve na ňom stavajú svoje testy, ktorých jediným cieľom je dokázať, ako testovaný z nemčiny nič nevie...**

SLOVESÁ S PREDPONAMI RAZ ODLUČITELNÝMI, RAZ NEODLUČITELNÝMI

Tento jav sa týka predpôn **„durch-, über-, um-, unter- a wieder-“**.

Zmeny odlučiteľnosti sú spojené i so zmenou významu.

Môže nám v tejto gramatike niečo pomôcť? Niečo by sa našlo!

odlučiteľné

pri slovesách, ktoré tvoria **perfektum so „sein“**
pri slovesách, ktoré uvádzajú **predmet vety do pohybu**

neodlučiteľné

pri slovesách **s preneseným významom**
pri slovesách s pôvodným významom, pričom sa **predmet vety neuvádza do pohybu**

A na čo nesmieme zabudnúť?

Slovesá s odlučiteľnými predponami tvoria perfektum s predponou „ge-“!

sie haben (den Titel)	wieder geholt	znovu získali (titul)
er hat (ihn)	über geführt	previezol (ho)
ich bin	um gezogen	presťahovala som sa
der Fluss ist	über getreten	rieka sa vyliala

Slovesá s neodlučiteľnými predponami tvoria perfektum bez predpony „ge-“!

sie haben (den Satz)	wieder holt	zopakovali (vetu)
er hat (ihn)	über führt	usvedčil (ho)
die Wolken	um zogen den Himmel	mraky zatiahli oblohu
er hat das Gesetz	über treten	on porušil zákon

v rámečkoch sú **slovesá**, ktoré majú **jednu i druhú predponu**, **každú s iným významom**

• **slovesá**, označené guľičkou, majú **len jednu predponu**, **odlučiteľnú alebo neodlučiteľnú** a podľa nej sú aj v prehľade zaradené v stĺpcoch

odlučiteľné

neodlučiteľné

unter breiten	rozprestrieť (niečo)	predložiť	unter-
unter halten	nastaviť (ruku)	zabávať (sa), baviť (sa)	
unter graben	zakopať	podkopať (autoritu, zdravie)	
s. unter stellen	schovať	podozrievať (z niečoho)	

• **unter**gehen (potápať/stroskotať), **unter**bringen

• **unter**brechen (prerušiť), **unter**stützen (podpo-

(ubytovať)

rovať), **unterrichten** (vyučovať), **unterscheiden** (rozlišovať), **untersuchen** (prezrieť lekárom), **untersuchen** (vyšetrovať), **unterdrücken** (utláčať)

übergehen
überführen
übersetzen
überlaufen
übertreten

überziehen

prejsť (do útoku)	prejsť (mlčaním)
previezť (niekoho niekam)	usvedčiť
previezť (niekoho niekam)	preložiť (knihu)
vykypieť, pretiecť (jedlo)	prepadnúť (strach)
vyliať sa (voda z potoka/prestúpiť odniekiaľ niekam)	porušiť/prekročiť (zákon)
obliecť si niečo na seba	povliecť (posteľ)
	dostať sa do mínusu

über-

• **über**kochen (vykypieť)

• **über**raschen prekvapiť), **über**leben prežiť (niečo niekoho), **über**fahren (prejsť niekoho), **über**setzen (preložiť text), **über**weisen (previesť/poukázať

peniaze), **s. über**legen (zvážiť si niečo/ premyslieť), **über**treiben (preháňať - pri rozprávaní)

wiederholen

znovuzískať

opakovať

wieder-

• **wieder**kommen (prísť opäť), **wieder**sehen (znovu vidieť)
a ostatné slovesá, v ktorých je „**wieder**“ vyjadrením „**znovu**/
opäť“ majú predponu **odlučiteľnú**

.....

Chlapci z Tajfúnu **získali** opäť titul.

Chlapci z Tajfúnu opäť **získajú** titul.
Zopakujeme si to ešte raz.
Lukáš jej to **zopakoval**.

Ako **sa zabávajú**?
Ako **sa zabával** Peter?

Nastavil ruku.
Opísali sme jej dom veľmi dobre.

Prepísala som to zase.

.....

Die Jungen haben den Titel **wieder**geholt.
Die Jungen von Tajfun holten den Titel **wieder**.
Die Jungen von Tajfun holen den Titel **wieder**.
Wir **wieder**holen es noch einmal.
Lukáš hat es ihr **wieder**holt.
Janko **wieder**holte es ihr.

Wie **unter**halten sie sich?
Wie **hat sich Peter unter**halten?
Wie **unter**hielt sich **Peter**?
Er hat die Hand **unter**gehalten.
Wir **umschrieben** ihr das Haus sehr gut.
Wir haben ihr das Haus sehr gut **umschrieben**.
Ich schrieb es wieder **um**.
Ich habe es wieder **um**geschrieben.

Časť z ďalšieho učiva, ktoré zásobuje chytákmi testy , ktoré nezisťujú vaše znalosti nemčiny, ale len vaše znalosti chytákov...

ZMENA POMOCNÝCH SLOVIES V PERFEKTE

V niektorých prípadoch sa mení pomocné sloveso v perfekte, v závislosti od toho, čo chceme vyjadriť. Takýchto prípadov však nie je veľa a dajú sa preto zapamätať.

Asi len ťažko nájdeme sloveso, ktoré je viac pohybové ako „fahren“. Preto je jasné jeho perfektum „ich bin **gefahren**“. **Veľmi často** sa však špeciálne **v testoch** objavuje **toto sloveso s** pomocným slovesom „haben“. Určite častosť jeho výskytu v testoch nekorešponduje s častosťou jeho používania v praxi s pomocným slovesom „haben“.

Je to však možné a v akých prípadoch?

Možné to, samozrejme, je, ale len **vtedy**, keď **niekto** **niekoho/niečo** **niekam** **vezie**. Teda **za slovesom** je hneď **predmet v 4. páde/akuzatíve** ●, príp. je sloveso „fahren“ vo význame „riadiť“, **šoférovať**, **odviezť**, **zaviesť**“.

Veľmi dobre **si to zapamätajte** najmä **tí, ktorých čakajú testy** akéhokoľvek druhu. Nie je to však nič komplikované a v testoch vás už nikto nenachytá.

fahren

Erik *ist nicht* mit dem Auto *gefahren*. Erik *nešiel* autom.

ale:

Peter *hat mich* ● nach Senica *gefahren*. Peter *ma odviezol* do Senice.

Er *hat das Auto* ● in die Garage *gefahren*. *Zaviezol auto* do garáže.

Ich *habe den Mercedes* ● zum ersten Mal *gefahren*. *Šoférovala som mercedes*.

ale:

Ich *bin mit dem Auto* *gefahren*. *Šla som autom/na aute*.

umziehen

- „**prest'ahovať sa**“ je nezvratné sloveso s perfektom so „sein“

sich umziehen

- „**prezliecť sa**“ je zvratné sloveso s perfektom so „haben“

Ich *bin* letzte Woche *umgezogen*. Ja *som sa prest'ahovala* minulý týždeň.

Ich *habe mich* *umgezogen*. Ja *som sa prezliekla*.

schwimmen

...)

ich habe	geschwommen	=	plávala som (dlho, ďaleko, málo
ich bin	geschwommen	=	doplávala som k (ostrovu, k brehu ...)

Wir *haben* eine ganze Stunde *geschwommen*. My *sme plávali* celú hodinu
Wir *sind* bis *zu* dieser Hütte *geschwommen*. My *sme doplávali* až *k* tej chate.

.....

Ak potrebujete nepravidelné sloveso hneď vyhľadať, hľadanie cez skupiny je na „dlhé lakte“. Preto je tu i abecedný zoznam väčšiny nepravidelných slovies.

Nepravidelné slovesá sú v tvare

dürfen (smiet')	können (môct', vediet')	mögen (mat' rád)	müssen (musiet')	sollen (mat' urobiť)	wollen (chciet')	wissen (vediet')
---------------------------	-----------------------------------	----------------------------	----------------------------	--------------------------------	----------------------------	----------------------------

prítomný čas

1. ich	darf <	kann + ... •	mag	muss	soll + ... •	will	weiß ►
2. du	darfst	kannst	magst	musst	sollst	willst	weißt
3. er	darf <	kann	mag	muss	soll	will	weiß
1. wir	dürfen	können	mögen	müssen	sollen	wollen	wissen
2. ihr	dürft	könnt	mögt	müsst	sollt	wollt	wisst
3. sie	dürfen	können	mögen	müssen	sollen	wollen	wissen
Sie	- " -	- " -	- " -	- " -	- " -	- " -	- " -

• sloveso na konci vety ► je vo vete samotné

minulý čas jednoduchý

1. ich	durfte <	könnte + ... **	möchte	musste	sollte + ...	wollte	wusste
2. du	durftest	könntest	mochtest	musstest	solltest	wolltest	wusstest
3. er	durfte <	konnte	mochte	musste	sollte	wollte	wusste
1. wir	durften	konnten	mochten	mussten	sollten	wollten	wussten
2. ihr	durftet	konntet	mochtet	musstet	solltet	wolltet	wusstet
3. sie	durften	konnten	mochten	mussten	sollten	wollten	wussten
Sie	- " -	- " -	- " -	- " -	- " -	- " -	- " -

minulý čas zložený

ich habe gedurft	=	ich durfte ja som smel (a)
- " - gesollt	=	- " - sollte - " - mal
- " - gekonnt	=	- " - konnte - " - vedel, mohol
- " - gewollt	=	- " - wollte - " - chcel
- " - gemusst	=	- " - musste - " - musel
ich habe gewusst	=	ich wusste - " - vedel

V perfekte nie je prehláska v žiadnom slovese!

Nepovieme: Ich habe deutsch lernen gewollt.

V SJ: Chcela som sa učiť nemecky.

Musíme povedať: Ich habe deutsch lernen wollen.

alebo Ich wollte deutsch lernen.

...

podmieňovací spôsob je vysvetlený podrobne inde , tu len prehľadné časovanie

1. ich	dürfte <	könnte + ... **	musste	sollte + ...	möchte	wusste
2. du	dürftest	könntest	musstest	solltest	möchtest	wusstest
3. er	dürfte <	könnte	musste	sollte	möchte	wusste
1. wir	dürften	könnten	mussten	sollten	möchten	wussten
2. ihr	dürftet	könntet	musstet	solltet	möchtet	wusstet
3. sie	dürften	könnten	mussten	sollten	möchten	wussten
Sie	- " -	- " -	- " -	- " -	- " -	- " -

.....

KAPITOLA 66

NEPRAVIDELNÉ SLOVESÁ PODĽA ABECEDY

Ak potrebujete nepravidelné sloveso hneď vyhládat', hľadanie cez skupiny je na „dlhé lakte“. Preto je tu i abecedný zoznam väčšiny nepravidelných slovies.

Nepravidelné slovesá sú v tvare

neurčitku,

hrubým rovným písmom sú odlučiteľné predpony, šikmým neodlučiteľné

v 3. osobe jednotného čísla,

v ktorej je spolu s 2. osobou jednotného čísla zmena kmeňovej samohlásky v prítomnom čase

v 1. a 3. osobe préterita (jednoduchého minulého času), ktoré sú rovnaké

v perfekte

K slovesám sú pridávané aj ich „obdoby“ s predponami, ak nie je sloveso uvedené podľa abecedy, skúste ho vyhládat' podľa koreňa slovesa.

neurčitok	3. os. jedn. č.	1. a 3. os. jedn. č.	perfektum	slovensky
	er	ich, er/sie/es		
backen	er backt/ er bä ckt/	er buk er backte	er hat gebacken er hat gebackt	piecť
befehlen	er befiehlt	er befahl	er hat befohlen	rozkazovať
ale fehlen je pravidelné sloveso				
beginnen	er beginnt	er begann	er hat begonnen	začať
beißen	er beißt	er biss	er hat gebissen	kúsať
bergen	er birgt	er barg	er hat geborgen	skryť
bersten	er birst	er barst	er ist geborsten	puknúť
bestreiten	er bestreitet	er bestritt	er hat bestritten	popierať
betrügen	er betrügt	er betrog	er hat betrogen	podvádzat'
bewegen	er bewegt	er bewog	er hat bewogen	donútiť, pohybovať
biegen	er biegt	er bog	er hat gebogen	ohýbať
ab/biegen	er biegt ab	er bog ab	er hat ab /gebogen	odbočiť
bieten	er bietet	er bot	er hat geboten	ponúkať
an/bieten	er bietet an	er bot an	er hat an /geboten	ponúknuť
binden	er bindet	er band	er hat gebunden	uviazať, obviazať, spojiť
bitten	er bittet	er bat	er hat gebeten	prosiť
blasen	er bläst	er blies	er hat geblasen	fúkať
bleiben	er bleibt	er blieb	er ist geblieben	zostať
braten	er brät	er briet	er hat gebraten	piecť, smažiť
brechen	er bricht	er brach	er hat gebrochen	zlomiť
brennen	es brennt	es brannte	es hat gebrannt	horieť
bringen	er bringt	er brachte	er hat gebracht	doniesť
mit/bringen	er bringt mit	er brachte mit	er hat mit /gebracht	priniesť so sebou
denken	er denkt	er dachte	er hat gedacht	myslieť
nach/denken	er denkt nach	er dachte nach	er hat nach /gedacht	premýšľať
dringen	er dringt	er drang	er hat gedrungen	naliehať
dürfen	er darf	er durfte	er hat gedurft	smieť
empfangen	er empfängt	er empfing	er hat empfangen	priať
empfehlen	er empfiehlt	er empfahl	er hat empfohlen	doporučiť
ale fehlen je pravidelné sloveso				

.....

KAPITOLA 84

„SEIN + ZU“

Pozor: **Závislý neurčitok** s „zu“ **je i po** pomocnom slovese **sein + ... (celá veta)* + zu + neurčitok**.

Tieto konštrukcie vyjadrujú **možnosť**, **nutnosť** či **nevyhnutnosť**.

Preklad: „**treba, sa dá (dajú) + neurčitok**“

<i>Die Aufgabe</i>	ist	leicht	zu	machen.
<i>Das Fenster</i>	ist	schwer	zu	öffnen.
<i>Das</i>	ist	schwer	zu	sagen.
<i>Das</i>	ist	einfach	zu	erklären.
<i>Das</i>	war	nicht mehr	zu	schaffen.
<i>Die Tür</i>	ist		zu	schließen.
<i>Das</i>	war		zu	erwarten.
<i>Hier</i>	ist	nichts	zu	machen.

<i>Úloha</i>	sa dá/ide	ľahko	urobit'.
<i>Okno</i>	- " -	ťažko	otvoriť.
<i>To</i>	- " -	ťažko	povedať.
<i>To</i>	- " -	jednoducho	vysvetliť.

<i>To</i>	sa nedalo	už	zvládnuť.
<i>Dvere</i>	treba		zatvoriť.
<i>To</i>	sa dalo		čakať.
<i>Tu</i>	sa nedá	nič	robiť.

Wem nicht **zu raten ist**, dem **ist** auch nicht **zu helfen**.
Komu **nie je rady**, tomu **nie je pomoci**.

Einem schweigenden Munde ist nicht **zu helfen**.
Nemému ani vlastná mať nerozumie.
Mlčiacemu/Nemému **nie je pomoci**.

„HABEN+ ZU“

Pozor: **Závislý neurčitok** môže byť v NJ aj po pomocnom slovese **haben + ... (celá veta)* + zu + neurčitok**.

Preklad: „**máš, musíš, môžeš** niečo **urobit'**“.

Táto konštrukcia vyjadruje aj **možnosť**, **nutnosť** či **nevyhnutnosť**.

...* miesto bodiek doplňte celú vetu

<i>Er</i>	hat	hier nichts	zu suchen.
<i>Ich</i>	habe	jetzt viel	zu tun.
<i>Janka hat</i>		alle Hände voll	zu tun.
<i>Wir</i>	haben	noch viel	zu schaffen.
<i>Was</i>	hast du	dazu	zu sagen?
<i>Er</i>	hat	mir dazu nichts	zu sagen.
<i>Sie</i>	haben	hier nichts	zu verlieren.
<i>Du</i>	brauchst	mir nichts	zu danken.
<i>Ich</i>	habe	mit ihm	zu reden.
<i>Er</i>	hat	mir nichts	zu befehlen.
<i>Ich</i>	habe	Ihnen viel	zu bedanken.

<i>Nemá</i>	tu čo	hľadať.
<i>Mám</i>	teraz veľa	práce.
<i>Janka má</i>	plné ruky	práce.
<i>Musíme</i>	ešte veľa	stihnúť.
<i>Čo môžeš</i>	k tomu	povedať?
<i>Nemá</i>	mi k tomu čo	povedať.
<i>Nemali</i>	tu čo	stratiť.
<i>Nemusíš</i>	mi	d'akovať.
<i>Musím si/Mám</i>	s ním	prehovoriť.
<i>Nemá</i>	mi čo	rozkazovať.

Mám Vám (za) čo **d'akovať.**

Na ďalších stranách si vysvetlíme vyjadrenie domnienky „zdá sa, že ...“ a preklad slovenského „aby“ v nemeckých súvetiach „damit - um zu“ a „dass - zu + neurčitok“. Najskôr si pozrite vysvetlenia vo farbe.

.....

Vyjadrenie „aby“ **býva** v cudzích jazykoch **problém**.

V nemčine je to **jednoduché**, ale jednu „záľudnosť“ to predsa len má. V prvom rade je treba si uvedomiť, že **nie každý podmieňovací spôsob v SJ je ním aj v NJ**.

Pozrime sa, ako sa vyjadruje v NJ **slovenské „aby“**. **Dvojako!**

A hlavne pozor na to, že **po spojkách je v nemčine sloveso v prítomnom čase**.

Pomocou **dass** a **damit**. Kedy bude ktorý tvar?

1. vo vedľajšej vete predmetovej pýtame sa „koho?/čo?“ = **DASS**

Ich will,

Ja chcem,

(koho/čo chcem?)

dass	du	zu uns heute	kommt.*
- "-	wir	es jetzt	machen.
- "-	ihr	euch warm	*an/zieht.
- "-	er	das Fenster	auf/macht.
dass	Sie	alles	ein/kaufen.

aby	si (ty) prišiel	dnes k nám.
- "-	sme to (my) teraz	urobili.
- "-	ste sa (vy) teplo	obliekli.
- "-	(on) otvoril	okno.
aby	ste (Vy) všetko	nakúpili.

Pozor: * Ak je vo vete **sloveso s odlučiteľnou predponou**, tá ide **na koniec vety pred sloveso!**
Je to **podrad'ovacie súvetie** so zmenou slovosledu. (Vid' **fialové predpony v príkladoch**.)

Je to **jediný prípad** v NJ, **kedy je odlučiteľná predpona** spojená **s časovaným tvarom slovesa**. Pokiaľ sa sloveso časuje, na konci je okrem tohto prípadu vždy odlučiteľná predpona. Vid' str. 24.

* **časovaný tvar** slovesa je až **na konci vety!** Pre názornosť je **podmet s prísudkom** graficky **zvýraznený**.

2. vo vedľajšej vete príčinnej pýtame sa „prečo?“ = **DAMIT**

Ich helfe ihm (hlavná veta),

Ja mu pomôžem, **(doplň PRETO)**

damit	er	es gut	macht.
- "-	wir	ins Kino gehen**	können.
- "-	er	eine gute Note	bekommt.
damit	er	Hockey spielen	kann.

aby	to (on) robil	dobre.
- "-	sme (my) mohli íst*	do kina.
- "-	dostal (on) dobrú známku.	
aby	(on) mohol hrať**	hokej.

Pozor: „damit“ dáme **tam, kde môžeme vsunúť do hlavnej vety slovo preto**

** ak sú vo vete dve slovesá,
na konci je časovaný tvar a pred ním je druhé sloveso vždy v neurčitku

NJ: **dass/damit** + sloveso v prítomnom čase

SJ: **aby** + sloveso v minulom čase

Pozor na to, lebo **minulý čas**,
ktorý máme **v SJ, nás dokonale popletie!**

Je to vlastne **podmieňovací spôsob**,
ale ide mi o to, aby si každý uvedomil
rozdiel medzi SJ a NJ v časoch

A teraz precvičenie „dass“ v oboch slovenských významoch na rovnakých vetách, aby bolo jasné, kedy je preklad v nemčine prítomným časom a kedy minulým.

Chcem, **aby**

<i>si</i>	(<i>ty</i>)	už	prišla.
<i>si</i>	(<i>ty</i>)	s ním	išla.
	(<i>on</i>)	už	vstal.
už	(<i>ona</i>)	konečne	zaspala.
<i>sa</i> im	<i>to</i>		podarilo.
<i>sme</i> im	(<i>my</i>)	s tým	pomohli.
<i>si</i> mu	(<i>ty</i>)	dnes	napísal.
<i>ste</i> to	(<i>Vy</i>)		neurobili.
<i>ste</i> mu	(<i>vy</i>)	o tom	povedali.

Ich will, **dass**

<i>du</i>	schon	kommst.
<i>du</i>	mit ihm	gehst.
<i>er</i>	schon	auf/steht.
<i>sie</i>	schon endlich	ein/schläft.
<i>es</i>	ihnen	gelingt.
<i>wir</i>	ihnen damit	helfen.
<i>du</i>	ihm heute	schreibst.
<i>Sie</i>	es nicht	machen.
<i>ihr</i>	ihm davon	sagt.

.....
.....

Učivo si môžete otestovať vo Veľké komentované testy v nemčine, kapitola 52.

V slovníkoch sú pri slovesách oba najčastejšie používané minulé časy

* pravidelné slovesá

** nepravidelné slovesá

SLOVENSKO - NEMECKÝ SLOVNÍK S VÝSLOVNOSTOU

A

a	und	
aby	dass/damit	
aj	auch	
ak	wenn	
ako	wie	ví
akoby	als ob	
aký	wie, welcher	ví, vel ch.
	was für ein	vas für ajn
ale	aber	áb.
alebo	oder	ód.
ani - ani	weder - noch	vé <u>d.</u> - noch
áno	ja	
asi	ungefähr	ungefér
aspoň	mindestens	
	wenigstens	

B

babička	e Oma/-s	
babka	e Großmutter/ü-Ø	grósmu <u>t.</u>
balík	s Paket/-e	
balit'	packen	pakn
	*packte/h. gepackt	
banka	e Bank/-en	
bát' sa	s. fürchten	z. fürchtn
	*fürchtete/h. gefürchtet	
batožina	s Gepäck	
baviť sa	s. unterhalten	z. unt <u>h</u> altn
	**s. unterhielt/h. s. unterhalten	
bazén	s Schwimmbad/ä-er	švimbád
behať	laufen	**lief/ist gelaufen
bez	ohne	óne
bezcný	wertlos	
bezodvodný	grundlos, unbegründet	
bezmocný	machtlos	
beznádejny	hoffnungslos	
bezpečný	sicher	
bezvedomie	e Ohnmacht	ónmacht
	e Bewusstlosigkeit	
v bezvedomí	bewusstlos	
bežný	üblich	
bežať	laufen	laufn
	**lief/ist gelaufen	
bežať	rennen	renn
	**rannte/ist gerannt	
bicykel	s Fahrrad/ä-er	fárrád
bicyklovať sa	Rad fahren	rád fárn
	**fuhr/h. ist gefahren	

blahoželať	wünschen	vünšn
	*wünschte/h. gewünscht	
blázon	r Narr/-en	
blázon	r Verrückte/-n	ferük <u>t.</u>
	ein Verrückter	
bledý	blass/weich	vajch
blízko	nah, in der Nähe	in der né.e
blížiť sa	s. nähern	zich néern
	*näherste s./h. s. genähert	
blýskať sa	blitzen	blicn
	*blitzte/h. geblitzt	
bod	r Punkt	
bohatý	reich	rajch
bohužiaľ	leider	laj <u>d.</u>
boj	r Kampf	
bojovať	kämpfen	kempfn
	*kämpfte/h. gekämpft	
bolest'	r Schmerz/-en	šmerc
bolestivý	schmerzhaft	šmerc.haf
bolieť	leid tun	lajd tun
	**tat/h. getan	
bolí ma	es tut mir weh	... mir vé
	**es tat mir weh	
	es hat mir weh getan	
bozk	r Kuss/ü-e	
bozkávať	küssen	küs'n
	*küsste/h. geküsst	
brada (zarastená)	r Bart/ä-e	
brada	s Kinn/-e	
brána	s Tor/-e	
brániť	schützen	šüc'n
	*schützte/h. geschützt	
brat	r Bruder/ü-Ø	brú <u>d.</u>
brať	nehmen	ném'n
	**nahm/h. genommen	
bratanec	r Cousin/-s	kuzén
bratanec	r Vetter/-Ø	fet <u>.</u>
breh	r Ufer	ú <u>f.</u>
brucho	r Bauch/äu-e	
budík	r Wecker/-Ø	vek <u>.</u>
budiť	wecken	vekn
	*weckte/h. geweckt	
budova	s Gebäude/-Ø	gebojde
budúci	zukünftig	cukünftich
budúcnosť	e Zukunft	cukunf
bunda	e Jacke/-n	jake
búrka	r Sturm/ü-e	šturm
búrka	s Gewitter/-Ø	gevit <u>.</u>
búrlivý	stürmisch	štürmiš
bydlisko	r Wohnort/ö-e	vónort

A

ab	ap	od
ab und zu	apuntcu	sem-tam
abend	ábend	večer
s Abendessen	ábendesn	večera
zu Abend essen	cu ábend esn	večerať
aber	áb.	ale
s Abitur/-e		maturita
ab/fahren	apfárn	odcestovať
**fuhr ab/ist abgefahren		
r Abfall/ä-e		odpad
ab/hängen*	abhengn	závisieť
*hängte ab/h. abgehängt		
s Abkommen/-Ø		zmluva
ab/lehnen	ablénn	odmietnuť
*lehnte ab/h. abgelehnt		
ab/schicken	abšikn	odoslať
*schickte ab/h. abgeschickt		
abseits	apzajc	mimo
e Absicht	abzicht	úmysel
absichtlich	abzichtlich	úmyselný
		naschvál
r Abend/-e		večer
s Abendessen		večera
zu Abend essen		večerať
ab wann	abvan	odkedy
ähnlich	énlich	podobný
ähnlich sein	énlich zajn	podobat' sa
e Ähnlichkeit	énlichkajt	podoba
acht		osem
der achte		ôsmy
achtzehn	achcén	osemnásť
achtzig	achcich	osemdesiat'
Acht geben	acht gébn	dávať pozor
Achtung!		pozor!
allein	alajn	sám
alle	ale	všetci
alles	ales	všetko
als		než/ako
als ob		akoby
alt		starý
der ältere/älteste	der eltere/elteste	starší/najstarší
am besten	am bestn	najlepšie
am meisten	am majstn	najviac
s Amt/Ä-e		úrad
an		na, ku, pri
an/bieten*	anbítn	ponúknuť
*bot an/h. angeboten		
andere		iní, iná
andere/die anderen		ostatní
s. ändern	endern	meniť (sa)

anders		inak
e Ansichtskarte/-n	anzichc.karte	pohľadnica
r Anspruch/ü-e	anšpruch	nárok
anspruchsvoll	anšpruchsfol	náročný
r Anfang		začiatok
am Anfang		začiatkom
an/fangen	anfangn	začínať
**fang an/h. angefangen		
angeblich	angébllich	vraj
s Angebot/-e		ponuka
e Angelegenheit/-en	angelégnhajt	záležitosť
e Angst		strach
ängstlich	engstlich	bojazlivý
an/probieren	anprobírn	vyskúšať
*probierte an/h. anprobiert		
an/rufen		
**rief an/h. angerufen		
antworten	antvořtn	odpovedať
*antwortete/h. geantwortet		
s. an/ziehen	ancíen	obliecť sa
*zog s. an/h. s. angezogen		
r Anzug/ü-e	ancúg	oblek
an/zünden	ancündn	zapáliť
*zündete an/h. angezündet		
r Anzünder/-Ø	ancünd.	zapaľovač
e Anwendung		použitie
anwendbar		použitelný
anwesend	anvézend	prítomný
r Appetit	apetít	chuť
Guten Appetit!		dobrá chuť!
e Apotheke/-n	apotéke	lekáreň
e Arbeit	arbajt	práca
arbeiten	arbajtn	pracovať
*arbeitete/h. gearbeitet		
r Arbeitsgeber/-Ø	arbajcge b.	zamestnávateľ
r Arbeitnehmer/-Ø	arbajcne m.	zamestnanec
arbeiten	arbajtn	pracovať
arbeitslos	arbajclós	nezamestnaný
arg		zlý
s. ärgern	z. ergern	hnevať sa
r Arzt/Ä-e	arct	lekár
auf		na
r Aufenthalt/-e		pobyt
auf/hören	aufhörn	prestať
*hörte auf/h. aufgehört		
aufgemacht		otvorený
auf/legen		položiť
auf/machen	aufmachn	otvárať
*machte auf/h. aufgemacht		
aufmerksam		pozorný
e Aufgabe/-n		úloha
auf/stehen*	aufštéen	vstať
**stand auf/ist aufgestanden		

anderer/der andere

iný